

Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Фразеологія»

Мета: перевірити знання та оцінити рівень навчальних досягнень учнів із теми «Фразеологізми», вміння виконувати тестові завдання, працювати самостійно; виявити можливі недоліки в ході опанування мовної теорії; розвивати логічне мислення, мовленнєві уміння і навички, навички самоконтролю, збагачувати словниковий запас; виховувати увагу до слова; пильність, любов до рідної землі.

- Діти, що ви очікуєте від вивчення цієї теми?
- Навіщо нам потрібні знання з фразеології?
- Як ви думаєте, що допоможе нам у роботі?

«Незакінчене речення»

- 1. Фразеологія це ...
- 2. Фразеологізм це ...
- 3. Фразеологізми вживаються у ... та ... стилях мовлення.
- 4. Фразеологізми в реченні виступають ...
- 5. Лексичне значення фразеологізмів можна дізнатися з ...
- 6. Джерела української фразеології ...

Подорож до країни «Фразеологія»

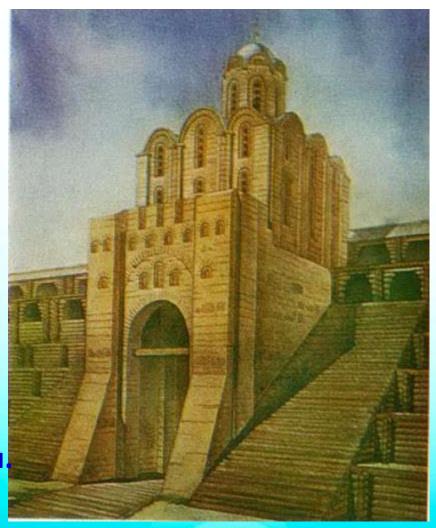

Як у першій чверті Петро Мимовух цілі дні ловив старанно мух. В другій чверті мух не стало. Не зівав, цілу чверть ловив наш Петя гав. В третій майже й на уроки не ходив, бо на вулиці він витрішки ловив. А в четвертій він потилицю вже чуха, жде він іспитів, неначе віл обуха. (Д.Білоус)

«Розминка»

- 1. Пекти раків
- 2. Ні пари з уст
- 3. Звестися до нитки
- 4. Байдики бити
- 5. Баламутити голову
- 6. Лити сльози
- 7. Молоко під вусами не обс<mark>охло</mark>
- 8. Брати верх (гору)
- 9. Накивати п'ятами (у теперішн. часі)
- 10.П'яте колесо до воза
- 11. Давати гарбуза

«Фразеологізми в зоопарку»

Пригадайте назви тварин або птахів, які трапляються у фразеологізмах

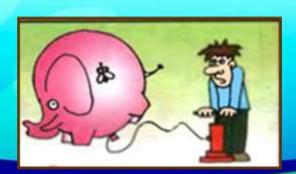

Кафе «Смачна каша»

Складіть речення з поданими фразеологізмами

Березова каша — різка з берези, якою карають.

Каша в голові — безладдя думок.

Заварити кашу — почати неприємну справу.

Каші просить — діряве взуття.

Каші не звариш — не домовишся.

Мало каші з'їв — не доріс.

Загадки фразеологічного моря

- 1. На нього кидають слова і гроші, коли їх не цінують; його радять шукати у полі, коли хтось безслідно зник; він є в голові легковажної, несерйозної людини.
- 2. Через них пролітають, як через отвір; вони не квіти, а в'януть; їх розвішують, як білизну, особливо дуже довірливі.
- 3. Ним можна клювати, як дзьобом; його задирають, коли зазнаються; його можна всунути будь-куди.
- 4. Він може довести до Києва і далі; його можна нагострити, як ніж; схожий він на лопату, особливо у балакучих.
- 5. Він коневі не товариш і дружній череді не страшний; скільки його не годуй, він усе у ліс дивиться; інколи він буває в овечій шкурі; як його боятися, то в ліс краще не ходити.
- 6. Ними можна косити і відкривати комусь щось; їм можна не вірити і навіть колоти їх; коли у них дивитися, то можна втрачати себе; коли їх вирячити, то можна щось у когось побачити.

Золота лихоманка

Записані фразеологізми потрібно пересіяти так, щоб залишились лише ті, які мають значення «багато».

Поставити на ноги; видимо-невидимо; підкрутити гайки; крутити носом; хоч греблю гати; роботи по шию; каламутити воду; кури не клюють; давати волю язику; дивитись крізь пальці; роботи по самі вуха; як цвіту по всьому світу; ні сіло ні впало; не з руки; одним духом; до сьомого поту; сила-силенна; на край світу; хоч лопатою загрібай; як з-під землі; рукою сягнути; і світу не видно; як грибів після дощу; з доброго дива; не за нашої пам'яті; як зірок на небі.

«Плутанина»

І варіант. Доберіть синоніми до фразеологізмів

Фразеологізм	Синонім
1 під самим носом	А затаїти зло
2 тримати язик за зубами	Б рукою подати
3 теревені правити	В п'ятами накивати
4 мати зуб	Г точити ляси
	Д ні пари з вуст

II варіант. Доберіть антоніми до фразеологізмів

Фразеологізм	Антонім
1 хоч греблю гати	А викинути з голови
2 за тридев'ять земель	Б вітер у кишенях свистить
3 зарубати на носі	В як кіт наплакав
4 набитий гаманець	Г рукою подати
	Д побити глек

«Фразеологізми – члени речення»

Завдання: записати речення, визначити члени речення, яким членом речення виступає фразеологізм

- 1. Ви послухайте його і на вус намотайте.
- 2. Він заговорив дрібно й сердито, наговорив сім мішків гречаної вовни.
- 3. Пішов козак світ за очі.
- 4. Язикатій Хвесьці не можна казати нічого зайвого

Домашне завдання

Повторити вивчений матеріал, підготуватися до контрольної роботи за темою «Фразеологія»